

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-981/16-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Rohovládova Bělá, okres Pardubice
Sídlo	533 43 Rohovládova Bělá 32
E-mail právnické osoby	zsroh@seznam.cz
IČ	48160610
Identifikátor	600096122
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Folprechtová
Zřizovatel	obec Rohovládova Bělá
Místa inspekční činnosti	533 43 Rohovládova Bělá 32 533 43 Rohovládova Bělá 58
Termín inspekční činnosti	13., 14., 17. a 18. 10. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně naplňování školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Rohovládova Bělá, okres Pardubice (dále škola) poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení.

K 1. 9. 2015 byl snížen nejvyšší povolený počet žáků v základní škole z 350 na 250 žáků. Ve školním roce 2016/2017 se v devíti třídách vzdělává celkem 150 žáků 1. až 9. ročníku, naplněnost činí 60 %. Extrémně nízký počet je v 9. ročníku, třídní kolektiv tvoří šest žáků. V loňském i letošním školním roce zřizovatel udělil škole výjimku z nejnižšího počtu žáků. Převážná většina dojíždí z mnoha okolních obcí. Z důvodu dopravní obslužnosti začíná vyučování již v 7:35 hodin. Speciální vzdělávací potřeby byly diagnostikovány u 20 žáků, některým z nich byl na základě doporučení školského poradenského zařízení zpracován individuální vzdělávací plán. Výuka je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Od 1. 9. 2015 došlo k navýšení nejvyššího počtu žáků v zájmovém vzdělávání na 60. Obě oddělení školní družiny byla naplněna v uplynulém i letošním školním roce na 100 %. Činnost probíhá podle Školního vzdělávacího programu školní družiny.

Školní jídelna zajišťuje školní stravování Mateřské škole Rohovládova Bělá, okres Pardubice. Školní jídelna – výdejna poskytuje školní stravování žákům a zaměstnancům školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka působí ve funkci čtvrtým rokem. Se zpracovaným koncepčním dokumentem rozvoje školy z roku 2012 cíleně nepracovala, rovněž aktuálně zpracovaný strategický dokument (Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2016 – 2018) je formálního charakteru, neobsahuje dílčí postupy, jak vytýčených cílů dosáhnout. Dílčí nedostatky byly shledány ve vedení povinné dokumentace, v nastavení řídicích a kontrolních mechanismů. Ředitelka nedoložila prokazatelné seznámení zaměstnanců se školním řádem a vnitřním řádem školní družiny.

Ředitelka vydala Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, platný od 1. 9. 2016. Dokument nebyl upraven v souladu s platným Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, (např. učební plán nebyl aktualizován, nebyly zpracovány poznámky k učebnímu plánu, nedošlo k doplnění popisu zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných, chyběla pravidla pro vydávání, realizaci a vyhodnocení plánu pedagogické podpory). Vzdělávací dokument nebyl zveřejněn na přístupném místě ve škole.

Ze zápisů v třídních knihách 4. a 5. ročníku ve školním roce 2015/2016 bylo patrné nerovnoměrné časové rozložení tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Některé byly probírány podrobněji a více vyučovacích hodin (Lidé a čas, Místo, kde žijeme), naopak učivo k tematickému okruhu Lidé kolem nás bylo zařazeno v minimálním časovém rozsahu. Také v třídní knize 3. a 4. ročníku byl v minulém školním roce uveden v rámci tělesné výchovy plavecký výcvik v rozsahu 20 či 22 hodin, který však ve Školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, platném od 1. 9. 2013, ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, v předmětu tělesná výchova, zařazen nebyl.

V pedagogickém sboru došlo v uplynulém období k částečné personální obměně. Všichni vyučující jsou odborně kvalifikovaní vyjma jednoho pedagoga, který již zahájil studium k doplnění chybějící kvalifikace. Ředitelka doložila snahu (úřad práce) zajistit vzdělávací

proces odborně kvalifikovanými pracovníky. Další vzdělávání pedagogů probíhá podle stanoveného plánu, efektivně byla proškoleni i celá sborovna v alternativních metodách a formách výuky. Vychovatelky školní družiny úspěšně uplatňují získané poznatky do vedení zájmového vzdělávání.

V součinnosti se zřizovatelem školy je zřejmé úsilí ředitelky o zlepšení materiálních podmínek vzdělávání (rekonstrukce žákovských šaten, výmalba, inovace výpočetní a zobrazovací techniky, průběžné doplňování fondu učebních pomůcek, postupná obměna vybavení tříd a další).

Vedení školy se trvale zabývá bezpečným prostředím pro vzdělávání, provádí opatření k jeho zajištění. Pravidelně sleduje a vyhodnocuje úrazovost žáků a přijímá následná opatření včetně posouzení jejich účinnosti. Prevenci rizikového chování žáků zajišťuje vyučující bez specializačního studia dané problematiky. Hlavní její činností je zajišťování preventivních vzdělávacích akcí pro žáky. Ve vzdělávacím procesu byly rozvíjeny především kompetence k učení, méně kompetence komunikativní a k řešení problému. Nižší počty žáků ve třídách poskytovaly příležitost pro rozvoj sociálních kompetencí a spolupráce, tyto podmínky výuky využívali pouze někteří učitelé. Naplňování pracovních kompetencí a rozvoj kreativního vyjadřování, např. v předmětech výtvarná výchova nebo pracovní činnosti, bylo potlačováno direktivnějším přístupem vyučujících.

Škola hospodaří s finančními prostředky získanými z vlastní činnosti (stravné, úplata za školní družinu a pronájmy – tělocvična, učebna), s prostředky poskytnutými od zřizovatele na úhradu provozních nákladů a s prostředky ze státního rozpočtu včetně poskytnutých financí z rozvojových programů (podpora jazykového vzdělávání, nákup knižních titulů do žákovské knihovny). Další příjmovou položku tvořily finanční dary, např. od nadačního fondu či soukromé společnosti, využití na nákup učebních pomůcek.

Školní jídelna každoročně (zpravidla první týden v červnu) spolupracuje se žáky 9. ročníku, kteří dávají návrhy na sestavení jídelního lístku. Škola je zapojena do projektu Ovoce a zelenina do škol a do projektu Mléko do škol.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Pro vzdělávání žáků na 1. stupni bylo nastaveno příznivé pracovní klima, převládá vstřícný a klidný přístup vyučujících. V převážné míře byly sledované hodiny promyšlené a se stanoveným vzdělávacím cílem. V úvodní části byla zajímavou formou zařazena motivace formou písničky, říkadla či pohybových aktivit nebo opakování probraného učiva. Účelně zvolená frontální práce byla doplněna prací ve skupinách nebo dvojicích. Žáci se do připravených činností zapojovali zpravidla s nadšením a projeveným zájmem. Vyučování bylo účelně propojováno s reálným životem, byly uplatňovány mezipředmětové vazby. Opomíjeny nebyly ani problémové situace nebo práce s chybným řešením, které žáky vedly k logickému myšlení. Výuka anglického jazyka, pro žáky 3. ročníku nový předmět, byla vedena v jedné skupině vyučujícím bez odborné kvalifikace. Tato skutečnost se v didaktické i metodické úrovni projevila výrazně negativně. Na žáky byly kladeny neúměrné požadavky, některé úkoly byly velice náročné. Minimum času bylo věnováno rozvoji řečových dovedností, které je pro toto období stěžejní, oproti písemným úkolům (opis slovní zásoby, přepis výslovnosti aj.). Naopak zajímavě a efektivně byly v anglickém jazyce ve 4. ročníku voleny aktivity, které komplexně podporovaly rozvoj jazykových dovedností a upevňovaly osvojované vědomosti. Vzdělávací výsledky žáků byly hodnoceny průběžnou pochvalou, povzbuzením. Ojedinele žáci posuzovali správnost

písemné práce spolužáka. Vyučování doplňovaly různé učební pomůcky (vlastivědné mapy, názorné ukázky nerostných surovin a přírodnin, video sekvence aj.).

Sledovaná výuka na 2. stupni měla odlišnou úroveň. Zvolené metody a formy práce závisely na probíraném tématu, dosavadních znalostech a schopnostech jednotlivců. Žáci ojediněle řešili i problémové úkoly. Kromě samostatné práce byly zařazovány skupinové aktivity, přispívající k osvojování si principů týmové spolupráce. Pedagogové zpravidla respektovali pracovní tempo jednotlivců, minimální byla podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří se většinou podřizovali požadavkům kladeným na celou třídu, diferenciací učiva nebyla patrná. Uplatňované mezipředmětové vazby byly využity pro sepětí s reálným životem. Podpora výuky učebními pomůckami, názorným materiálem, atlasy aj. byla většinou dostačující. V hodině fyziky byly účelně zařazeny demonstrační pokusy, které vhodně podpořily propojenost s realitou. Prostřednictvím prezentační techniky byl většinou promítán výklad nového učiva a následně realizován zápis. Výuka předmětu výchova k občanství nebyla podpořena názornými učebními materiály a propojením s reálným životem, což vedlo ke snížení efektivity a malému zájmu žáků o abstraktně pojaté učivo. Závěrečnému upevnění učiva, shrnutí a zhodnocení nebyl často věnován dostatečný prostor. Také uplatnění sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků nebylo zpravidla vůbec zaznamenáno.

Při výuce tělesné výchovy byly spojeny všechny dívky či chlapci 6. až 9. ročníku, což bylo v rozporu s ŠVP, které v charakteristice předmětu uvádí, že spojení je realizováno vždy jen pro dva ročníky (6. a 7., 8. a 9. ročník). Obdobně bylo spojování v tělesné výchově realizováno již ve školním roce 2015/2016. Vyučující se při sledované výuce snažili o rozvoj pohybových dovedností žáků, delegovali určitou část hodiny na žáky nebo sami prováděli demonstraci cviků. Avšak posouzení správného provedení pohybové činnosti a označení příčin nedostatků nebylo pedagogy realizováno a žáci byli často utvrzováni v nesprávných postupech. Taktéž nebyla uplatněna diferenciací náročnosti osvojované pohybové dovednosti pro jednotlivé věkové skupiny žáků.

Obě oddělení školní družiny mají vlastní hernu, pro zájmovou činnost podnětně vybavenou. Realizované aktivity školní družiny navazují na vyučovací proces a přispívají k rozvoji dovedností a vědomostí žáků a rozvoji klíčových kompetencí. Školní vzdělávací program školní družiny odpovídal požadavkům školského zákona. Jasně formulovaná vize a strategie rozvoje zájmového vzdělávání však dosud zpracována nebyla.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Přijímací řízení k povinné školní docházce probíhalo v souladu s platnou legislativou. Pro děti místní mateřské školy jsou uskutečňovány společné odpolední aktivity, sloužící k seznámení budoucích žáků školy se školním prostředím.

Vzdělávací výsledky žáků zjišťují vyučující zejména ústním či písemným prověřováním. Vedení školy v klasifikačních obdobích sleduje prospěch v jednotlivých předmětech podle známek zapsaných v žákovských knížkách nebo na základě hodnocení uvedeném v katalogových listech žáků. Škola nemá zavedený cílený systém práce se vzdělávacími výsledky, zabývá se jimi pouze formálně, spíše nahodile, adekvátní opatření nejsou přijímána.

Žáci, kteří byli úspěšní a prospěli s vyznamenáním v uplynulém školním roce ve II. pololetí, byli převážně z 1. stupně. Z celkového počtu žáků 2. stupně prospěla s vyznamenáním asi jedna čtvrtina, ale v 6. ročníku to byli ze 17 žáků pouze dva.

Předmětové komise se podle zápisů z jednání výsledky žáků nezabývají a nesledují úspěšnost při přechodu na 2. stupeň, nebo při změně vyučujícího, nemají rovněž vytvořen konkrétní systém prověřování znalostí. Počet neprospívajících žáků byl nízký (neprospěli dva žáci 2. stupně), také hodnocení chování stupněm uspokojivé bylo uděleno pouze jednou, a to v I. pololetí. Žákům, kteří nedosahují očekávaných výsledků, někteří učitelé nabízejí opětovné vysvětlení probíraného učiva. Umožňují jim procvičení tzv. „úkoly navíc“ nebo prostřednictvím žákovské knížky informují rodiče, kdy a z jakého učiva bude žák např. psát písemnou práci či bude zkoušen. Konkrétní a systematické postupy ke zvýšení úspěšnosti žáků nebyly zřejmé. Ve škole převažovala motivační výchovná opatření nad těmi, která jsou uplatňována při porušení povinností stanovených školním řádem.

Škola nabízí žákům 8. ročníku možnost externího komerčního testování z českého jazyka, matematiky a obecných studijních předpokladů. S výsledky testování vyučující ani vedení školy dále systematicky nepracují, nejsou přijímána opatření ke zlepšení dosažených výsledků.

Výchovné a prospěchové problémy jsou projednávány zejména se zákonnými zástupci žáků, s výchovnou poradkyní, v ojedinělých případech dochází ke spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany dětí. Všechna absence žáků v uplynulém školním roce byla zákonnými zástupci omluvena.

Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je vedena. Průběžná podpora těchto žáků byla zřetelnější na 1. stupni, někteří vyučující 2. stupně nevěnovali těmto žákům výraznější péči. V oblasti metodické a informační podpory pedagogických pracovníků a zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky jakožto předmětu činnosti výchovného poradce byla konstatována nižší úroveň. Zpracování individuálních vzdělávacích plánů dosahovalo různé kvality, místy převažovalo formální pojetí. Vyhodnocování těchto plánů probíhalo převážně popisným způsobem, postrádajícím přijetí konkrétních specifických opatření směřujících k úspěšnému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Tematicky zaměřené celoškolní projekty nejsou realizovány, vedení školy spíše ponechává iniciativu na vyučujících, kteří žákům zadávají úkoly ke konkrétním tématům (např. dopravní výchova v 1. a 2. ročníku). Žáci se zapojují do předmětových soutěží a olympiád, především na školní a okresní úrovni. Významnějším úspěchem bylo ve školním roce 2014/2015 3. místo žáka v krajském kole soutěže Přírodovědný klokan. Míru úspěšnosti absolventů na dalším stupni vzdělávání škola cíleně nezjišťuje, dílčí informace získává při jejich individuální návštěvě školy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- škola se dlouhodobě potýká s nízkou naplněností, zřizovatel opakovaně uděluje škole výjimku z nejnižšího počtu žáků,
- od poslední inspekční činnosti došlo k částečné obměně pedagogického sboru, zastoupení aprobační učitelů není nadále zcela příznivé,
- proces řízení školy nebyl výrazněji zkvalitněn.

Silné stránky

- zkvalitňování materiálně technických podmínek školy,

- výrazná podpora školy zřizovatelem, úzká vzájemná spolupráce,
- uplatňování moderních metod a forem práce v zájmovém vzdělávání.

Slabé stránky

- nesoulad Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, platným od 1. 9. 2016,
- s koncepčním dokumentem z roku 2012 ředitelka konkrétně nepracovala, aktuální strategie rozvoje neobsahuje dílčí postupy k dosažení vytýčených cílů,
- školní družina nemá zpracovanou jasně formulovanou vizi a strategii rozvoje,
- organizační struktura, sledování pedagogických procesů, monitorování a vlastní hodnocení postrádají funkčnost, případná přijatá opatření nejsou zcela efektivní,
- individuální potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byly v některých případech zohledňovány v minimální míře,
- výuka spojených ročníků 2. stupně v předmětu tělesná výchova neprobíhala v souladu se ŠVP ZV obdobně jako plavecký výcvik tříd 1. stupně
- nízká míra nebo absence zařazování hodnocení a sebehodnocení žáků ve vzdělávacím procesu,
- škola nemá zavedený systém soustavného monitorování výsledků vzdělávání žáků,
- absence vhodných pedagogických opatření, která by směřovala ke zvýšení školní úspěšnosti žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- stanovit dílčí postupy k naplňování koncepčního dokumentu rozvoje školy,
- zkvalitnit řízení školy přijímáním účinných opatření ke zlepšení činnosti,
- vést výuku v souladu k osvojení potřebných žakovských strategií učení,
- zařazovat sebehodnocení žáků do vzdělávacího procesu s cílem poznávat vlastní schopnosti a reálné možnosti.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 31. 10. 2005
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-23798/2015-2, ze dne 1. 9. 2015, (snížení nejvyššího povoleného počtu žáků ve škole z 350 na 250 žáků)
3. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy Rohovládova Bělá, okres Pardubice, čj. 58/2012, ze dne 3. dubna 2012 s účinností od 1. 8. 2012
4. Výjimka z nejnižšího počtu žáků ze dne 23. 8. 2016 a ze dne 25. 8. 2015
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, platný od 1. 9. 2016
6. Školní vzdělávací program školní družiny, platný od 1. 9. 2016
7. Školní matrika (třídní výkazy a katalogové listy), školní rok 2016/2017
8. Přijímací řízení pro školní rok 2016/2017
9. Školní řád s účinností od 1. 9. 2016
10. Vnitřní řád školní družiny, platný od 1. 9. 2016

11. Vnitřní řád školní jídelny s platností od 1. 9. 2016
12. Vnitřní řád školní jídelny – výdejny s platností od 1. 9. 2016
13. Záznamy z jednání pedagogických rad, školní roky 2015/2016, 2016/2017
14. Třídní knihy, školní roky 2015/2016, 2016/2017
15. Přehledy výchovně vzdělávací práce a zápisní lístky, školní rok 2016/2017
16. Rozvrhy hodin tříd, školní rok 2016/2017
17. Žákovské knížky a notýsky, školní rok 2016/2017 (výběr)
18. Podpisový arch – seznámení zaměstnanců školy s vnitřním řádem školní jídelny a vnitřním řádem školní jídelny – výdejny, září 2016
19. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2016/2017
20. Měsíční plány, školní rok 2016/2017
21. Plán práce, školní rok 2016/2017
22. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2016 – 2018
23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků ke dni inspekční činnosti
24. Plán DVPP ze dne 5. 9. 2016
25. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016 ze dne 14. 9. 2016
26. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-107/13-E, ze dne 8. 3. 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

Mgr. Eva Škodová v. r.

Mgr. Olga Příhodová, školní inspektorka

Mgr. Olga Příhodová v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

V Pardubicích 16. 11. 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jana Folprechtová, ředitelka školy

Mgr. Jana Folprechtová v. r.

V Rohovládově Bělé 21. 11. 2016